

חומר העשרה

תוצרת הארץ

מאת ובביצוע- אביבה נגוסה

בימוי דורית ליליאן / עיצוב- עדי ויצמן
מוסיקה- דודי ארבל / תאורה- נועם טופליאן
וידיו ארט – ניר גילת
הפקה- תיאטרון הנפש

הצגה מצחיקה וכואבת על זהות ישראלית ורב תרבותיות
"מה זה? בחיים לא פגשתי אתיופית כמוך, חוצפנית, פלפלית ולא פראיירית,
ממש אכזבה! מה פתאום נהית לי ישראלית?!"

ירוס, נערה "תוצרת הארץ", עדיין מחפשת את מקומה בחברה הישראלית.
קעת היא מבקשת להשמיע את קולה ולחשוף בפנינו את הכאב, הכוח והיופי
בדרך לעצמה.

כתבו אלינו:

כתיבה חכמה ושנונה המביעה מסר חד ברור ואקטואלי.
יעל מרחב, מחנכת בי"ס שקמה.

הצגה מדהימה, מעבירה את המסרים בצורה חדה וכיפית. גרמה לי לבכות.
אביבה ברוך, רכזת מניעה, יבנה.

הצגה מרגשת עם שחקנית מדהימה, מעוררת השראה. התרגשתי עד דמעות
אייבי כהן, נס ציונה

ההיסטוריה חוזרת על הטעויות הנוראיות. חובה לראות לשם תיקון. ישר כוח
לאביבה נגוסה ולכל מי שחשב, הגה ויישם.
יוסף בן שטרית, עו"ד.

חומר העשרה

הצעות לשאלון לדין לפני הצפייה:

- מה אומר לך המושג "תוצרת הארץ"?
- מה אתה מצפה לראות בהצגה?
- האם יש לך חברים/ משפחה/ מכרים בני הקהילה האתיופית? האם הם מספרים את חוויותיהם כעולים/ בני דור שני לעלייה?
- מה לדעתך אתה מרוויח כשאתה מכיר מישהו שונה ממך?
- האם הרגשת פעם לא שייך?

הצעות לשאלות לדין לאחר הצפייה בהצגה:

- במה עוסקת ההצגה?
- האם פעם הרגשת זר? למה?
- איך אתה יכול לעזור למישהו שחווה גזענות? באיזה אופן?
- באיזה אופן כולנו שווים?
- על מה ירוס נלחמת?
- האם לדעתך לאמנות יש כוח לשנות את העולם?
- אם לבני נוער יש כוח לשנות את העולם? באילו דרכים?

חומר העשרה

- האם אתה מכיר בני נוער שהם מודל השראה חיובי? מה הופך אותם לכאלה?
- האם אתה יכול לעשות שינוי קטן, בתוך הסביבה שלכם? כיצד?
- למה חשוב שהסיפור של ירוס ישמע?
- אילו דברים למדת על הקהילה האתיופית שלא ידעת לפני הצפייה בהצגה?
- האם אתה חושב שלאחר הצפייה בהצגה תפעל אחרת?
- מצ"ב קישור לטריילר ההצגה, בו מתראיינים כל היוצרים:

https://www.youtube.com/watch?v=uZlXXmlQ_pY&feature=youtu.be

חומר העשרה

דברי המחזאית והשחקנית אביבה נגוסה

כתיבת ההצגה החלה בתור יומן שניהלתי במשך 5 שנים. לא כל כך ידעתי מה אני הולכת לעשות עם זה ויחד עם זאת זה עשה לי טוב. היומן היה המקום הכי בטוח שלי להביע את עצמי כמו שאני רוצה, מבלי שתהיה עליי ביקורת. אותו היומן כמו בהצגה "תוצרת הארץ" כתבתי על נושאים כמו: זהות, חיפוש הזהות, השפעות וחוויות, חיצוניות ופנימיות שמעצבות את התפיסה שלנו את עצמינו בעולם.

בעבודתי בתאטרון ובטלוויזיה גיליתי את הכוח שיש לכלים אלו לעצב את פני החברה. גם בעבודתי עם קבוצות בני נוער ומבוגרים נחשפתי לצורך ללמוד מחדש על ערכים כמו: אהבה, קבלה, חמלה, עזרה, סובלנות, סבלנות, פתיחות, גישת השפע, אחריות ומנהיגות. הן כלפי עצמי והן כלפי האחר.

פעמים רבות אני, משפחתי וחבריי נפגשנו במקרים עצובים של חברה מוחלשת מערכים אלו, חברה שחוסר הידע, והשונות של האחר גורמת לה להסגר ולפחד מפניו ואף להוציא אותו מהמעגל החברתי. בישראל של 2019 לצערנו הערך של "קבלת האחר" עדיין לוקה בחסר, והוא מביא אתו קורבנות רבים, מכל גיל ובכל צבע. זהו מחיר שאף אחד מאתנו לא רוצה לשלם כפרט וכחברה.

"תוצרת הארץ"

היא הצגה שנוצרה מעמקי נשמתי, ומביאה באומץ את מגוון החוויות שחוויתי בתור נערה "תוצרת הארץ" בדרכי להיות חלק מהחברה הישראלית.

רציתי שחלק מהחוויות האישיות ישאירו את הצופה עם שאלות שהוא צריך לשאול את עצמו, באשר להתנהלות שלו במצבים אלו. לחיות בפתיחות זהו חלק חשוב ביותר בדרכינו ליצור שיח.

חומר העשרה

הדמות שבחרתי שתייצג אותי היא "ירוס" (השם המלא הוא ירוסלם), ופירושו באמהרית הוא ירושלים. בחרתי את השם הזה כי כאשר הורי עלו לארץ מאתיופיה בשנת 1981, העלייה הייתה חלום קולקטיבי של דורות על דורות שחלמו על "שיבת ציון", על ירוסלם.

הורי לא ידעו אז, באתיופיה, מהי מדינת ישראל. הם חלמו רק על ירוסלם! לירוסלם היה צליל וניגון מיוחד, כזה של תקווה והגשמה. בכל הסיפורים והשירים של יהודי אתיופיה נשמעות קולות של תקוות גדולות על ירוסלם, "כשנגיע לירוסלם הכל יהיה טוב!" תחושת השייכות לירוסלם, המסירות לטובת הגשמת חלום העלייה, המחיר הכבד ששילמו כדי להגיע לארץ, היו נר לרגלי בכל דרך בה פנית. אותה תקווה שהייתה וכמעט ונשכחה עם קשיי הקליטה והמאבק לשיוויון.

ירוס מחזירה את אותה תקווה תמימה וטהורה, אותו חלום קולקטיבי שחלמו דורות יהודי אתיופיה. היא נערה פעלתנית שלא אומרת נואש. רוקדת, שרה, מנגנת בלופר, מרגשת, מצחיקה ומפתיעה ובעיקר היא מאמינה שהיא תצליח להביא שינוי של אחדות, אהבה והבנה. ראשית, בכך שהיא עצמה תחלוק את חוויותיה, תשתף, תקרב את הקהל אליה. במאמציה הרבים, היא מחזירה את הקהל עד לתקופת בית ראשון, הנקודה בה הכל התפרק וגלינו, וזאת כדי להזכיר לנו שלמרות שאנחנו נראים שונים, אנחנו אחים.

כמו שאני מאחלת לעצמי "להיות השינוי שאותו אני רוצה להיות בעולם" אני מאחלת לצופים בהצגה "תוצרת הארץ", לצאת עם תקווה מחודשת באשר לעתיד החברה בה אנחנו חיים, עם רצון לשנות בעצמינו את עצמינו להיות טובים יותר ופתוחים ורגישים לאחר ולשונה מאתנו.

חומר העשרה

דברי הבמאית דורית ליליאן

אביבה ואני הכרנו במסגרת לימודי משחק בבית הספר "יורם לוינשטיין". מיד נהיינו חברות קרובות וכך עד היום. היינו מתכוננות יחד לכל תחרויות המונולוגים ועובדות יחד על תרגילים ופרזנטציות.

אביבה היא שחקנית ורסטילית בצורה יוצאת דופן. כיוצרת היא הייתה תמיד חדשנית ומפתיעה. האינטרפרטציות שלה למונולוגים היו תמיד משעשעות ונוגעות ללב וכללו בתוכן שואו עם טאץ' מודרני.

ההצגה "תוצרת הארץ" היא לקט של מונולוגים שעוסקים בחוויית הדור השני של הקהילה האתיופית בארץ. ההצגה נעה בין מקצבים קוטביים, סצנות מהירות ואנרגטיות לצד סצנות איטיות שפורטות על נימי הנפש ונותנות מקום לנשימה ולמחשבה.

המטרה שלנו הייתה ליצור אימפקט ריגשי חזק. כאשר הקהל מתגלגל מצחוק ומאידך, מיד לאחר מכן, נרגש עד דמעות. דרך קשת רחבה של רגשות רצינו להשאיר חותם אמיתי וחוויה בלתי נשכחת בצופים.

היה לי חשוב שבכל מונולוג יהיה פן אומנותי מז'אנרים שונים ומגוונים מעולם התיאטרון, המחול והמוסיקה. רצינו שההצגה תיצור שואו צבעוני גדול מהחיים, באמצעות וידיאו, תאורה, מוסיקה, שירה וריקוד שמשאירים את הצופה על קצות האצבעות.

רצינו גם להישאר נאמנות לסיפור אמיתי, בלי חנופה או צדקנות. כשהקו המוביל הוא תמיד תקווה ופעולה לשווין, אחווה ואהבת הארץ. ערכים הקיימים לאורך כל ההצגה ומשם הרצון של הדמות להשתלב בחברה הישראלית ורצונה להביא שינוי לטובת אחדות והכרת השונה.

חומר העשרה

רצינו ליצור הצגה שמכבדת את הנוער, את הידע והאינטליגנציה שלו דרך סיפור בו לדמות הראשית יש מניע חיובי. אף אחד לא יכול להישאר אדיש לסיפור שהמסר שלו הוא "כולנו שווים וכולנו אחים".

הדמות של ירוס היא דמות של אומנית שמחפשת את עצמה, את הביטוי העצמי שלה והאמת שלה. ירוס היא לוחמת צדק שמאמינה בטוב של העולם. היא לא מתיילדת אלא מדברת בשפה יומיומית איתה בני הנוער יכולים להזדהות. הוספנו את הלופר- מוסיקליות עדכנית, היפ הופ ומוסיקה שחורה על כל גווניה.

ומעבר לדמות, רצינו שהקהל יפגוש את אביבה, אישה צעירה, שחורה שיוצרת, כותבת ומשחקת, אישה שמהווה מודל לחיקוי לבני הנוער ומזמינה אותם ליצור, לעשות שינוי, לא משנה מה נקודת המוצא שלהם בחיים.

רצינו שההצגה תפתח דיון לא רק על החוויה של העדה האתיופית אלא על החוויה של כולנו כישראלים במדינת עלייה. במדינה בה חווית הזרות וחיפוש הזהות, בין עם מדובר על עצמנו או על הורינו, הינה נחלת הכלל.

דורית ליליאן היא שחקנית יוצרת, אומנית ספוקן - וורד, זמרת וראפרית. היא מופיעה במחזמר עטור השבחים "העיר הזאת".